Oplog

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000217162

Datum
6 mei 20256

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
DGKR, DGOBDR, DGDOO

Bijlage(n)
1

Aan Minister van BZK en staatssecretaris van BZK
Van directie FEZ

nota

Oplegnota: Kamerbrief Opvolging in beeld: periodieke rapportages/evaluaties Ministerie BZK vanaf 2024

Aanleiding
Bijgaande Kamerbrief geeft inzicht in hoe binnen BZK de aanbevelingen uit afgeronde Periodieke Rapportages (voorheen: beleidsdoorlichting) worden opgevolgd. De Periodieke Rapportage is een rijksbreed verplicht voorgeschreven synthese-evaluatie die periodiek voor alle beleidsthema's wordt uitgevoerd. Dit op basis van voorschriften uit de Comptabiliteitswet. Sinds 2025 is het de rijksbrede werkwijze om de Kamer jaarlijks in mei te informeren over de opvolging van aanbevelingen uit deze Periodieke Rapportages. Dit is een van de acties die het vorige kabinet genomen heeft om het rijksbrede evaluatiestelsel te versterken (Kamerstuk 31865, nr. 267).

Geadviseerd besluit
Allen: u wordt gevraagd akkoord te gaan met de kamerbrief en verzending aan de Tweede Kamer

Kern
- De motie-Van Vroonhoven/Vermeer (Kamerstuk 36470, nr. 6) verzocht de Kamercommissie voor de Rijksuitgaven (CRU) om samen met de Algemene Rekenkamer - een voorstel te doen voor een integrale doorlichting van de Rijksuitgaven. Door de indieners werd geconstateerd dat de Kamer onvoldoende in staat wordt gesteld om de effectiviteit en doelmatigheid van de rijksuitgaven te beoordelen. Deze motie is aangenomen met 132 stemmen voor (D66, SP en PvdD tegen).
- Als onderdeel van de uitwerking heeft de CRU aan het vorige kabinet gevraagd om evaluaties bruikbaarder te maken in beleidsdiscussies en besluitvorming. Als reactie hierop heeft het vorige kabinet een aantal acties voorgesteld om het rijksbrede evaluatiestelsel te versterken (Kamerstuk 31865, nr. 267).
- De voorliggende kamerbrief is een gevolg van één van deze acties. Het betreft het jaarlijks inzicht geven in de opvolging van bevindingen en aanbevelingen uit afgeronde Periodieke Rapportages. Vorig jaar heeft BZK voor het eerst hierover gerapporteerd in de Kamerbrief Opvolging in beeld (Kamerstuk 30985, nr. 66).
- In de nu voorliggende kamerbrief worden de beleidsdoorlichtingen/Periodieke rapportages opgenomen die binnen BZK in 2024 en de jaren daarna zijn afgerond. Er is daarmee sprake van een ingroeipad dat de komende jaren leidt tot een brief die zal ingaan op aanbevelingen uit afgeronde evaluaties over alle beleidsterreinen van BZK.

- De voorliggende kamerbrief moet uiterlijk voor Verantwoordingsdag 2026 (20 mei) aan de Tweede Kamer zijn verstuurd.
- Voor BZK zijn sinds 2024 een viertal beleidsdoorlichtingen/Periodieke rapportages afgerond waarover deze brief inzicht geeft in de voortgang van de opvolging van aanbevelingen. Concreet gaat het om:
    - **H4, Begrotingsartikel 4:Bevorderen sociaaleconomische structuur (stas BZK).**
        - *Beknopte beschrijving begrotingsartikel*: Dit artikel gaat m.n. over het versterken van de bestuurlijke, financiële en sociaaleconomische weerbaarheid van de Caribische delen van het Koninkrijk om het leven van burgers merkbaar te verbeteren. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ondersteunt dit door uitvoeringskracht, kennis, expertise en coördinatie van de rijksinzet in te zetten.
        - *Beknopte weergave van de conclusies van de onderzoekers over laatste Periodieke rapportage/beleidsdoorlichting (2025):* Het rapport onderzocht de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid in de periode 2016-2023. Uit het onderzoek blijkt dat artikel 4 vooral fungeert als een flexibel restartikel voor incidentele uitgaven zonder overkoepelende beleidslogica, waarbij de budgetten in de tijd sterk fluctueerden. De doeltreffendheid en doelmatigheid van de ingezette middelen zijn wisselend en vaak lastig te meten, onder meer door beperkte lokale uitvoeringscapaciteit en doordat veel projecten nog lopen. Ten aanzien van de coördineerde rol stelt de Periodieke rapportage dat deze moeilijk uitvoerbaar is vanwege een aantal systemische beperkingen. Hierbij zien de onderzoekers het als een fundamenteel probleem dat een gezamenlijke rijksbrede toekomstvisie op de relatie met Bonaire, Sint Eustatius en Saba ontbreekt, waardoor het moeilijk is om prioriteiten te stellen en andere departementen te verbinden aan integrale opgaven.
    - **H4, Begrotingsartikel 5: Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen (stas BZK).**
        - *Beknopte beschrijving begrotingsartikel*: Dit artikel gaat m.n. over het ondersteunen van gezonde overheidsfinanciën in Curaçao, Sint Maarten, Aruba en Bonaire via schuldsanering, financieel toezicht, leningen, liquiditeitssteun en garanties vanuit Nederland.
        - *Beknopte weergave van de conclusies van de onderzoekers over de laatste Periodieke rapportage/beleidsdoorlichting (2024):* Het rapport onderzocht de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid in de periode 2016-2022. Uit de beleidsdoorlichting van artikel 5 komt een gemixt beeld als wordt gekeken naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de instrumenten die zijn ingezet. Als wordt gekeken naar de beleidsinzet dan is deze overwegend doeltreffend geweest. De inzet (Rijkswet financieel toezicht (Rft), protocollen Aruba–Nederland, schuldsanering en leningen) heeft geleid tot transparantie over en inzicht in de financiën van de landen, de verlening van financiële steun om de gevolgen van financiële

en niet-financiële schokken op te vangen en financiële stabiliteit en vertrouwen van de financiële markten.

- **H7, Begrotingsartikel 1: Sterke en weerbare democratische rechtstaat, Goed functionerend openbaar bestuur (min BZK).**
  - *Beknopte beschrijving begrotingsartikel*: Dit artikel gaat m.n. over het versterken van een slagvaardig, transparant en betrouwbaar openbaar bestuur dat samen met de samenleving maatschappelijke opgaven aanpakt en democratische waarden beschermt.
  - *Beknopte weergave van de conclusies van de onderzoekers over de laatste Periodieke rapportage/beleidsdoorlichting (2024):* Het rapport onderzocht de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid rondom openbaar bestuur en democratie in de periode 2018-2021. Het meten van deze resultaten bleek in de praktijk bijzonder complex, doordat beleidsdoelen continu veranderden en de uitkomsten afhankelijk waren van het samenspel tussen verschillende actoren op diverse bestuurslagen. De beleidsdoorlichting probeerde binnen deze beperkingen zo goed mogelijk inzicht te geven in de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid. De belangrijkste conclusie was echter dat er in veel gevallen slechts in beperkte mate zicht bestond op beide. Op basis van de bestaande evaluatieonderzoeken kon niet in alle gevallen een scherp of eenduidig beeld worden gegeven van de mate waarin het beleid daadwerkelijk bijdraagt aan het functioneren van het openbaar bestuur en de democratie.
- **H7, Begrotingsartikel 7: Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid (min BZK).**
  - *Beknopte beschrijving begrotingsartikel*: Dit artikel gaat m.n. over het versterken van een betrouwbare en efficiënte overheid door het verbeteren van de (rijksbrede) bedrijfsvoering, organisatie, ICT, personeelsbeleid en ondersteuning van rijksorganisaties.
  - *Beknopte weergave van de conclusies van de onderzoekers over de laatste Periodieke rapportage/beleidsdoorlichting (2025):* Het rapport onderzocht de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid in de periode 2019-2023.De doeltreffendheid en doelmatigheid zijn slechts ten dele vast te stellen, waarbij vooral een overkoepelend beeld van de doelmatigheid ontbreekt door een gebrek aan systematische analyse. Desondanks geven de jaarlijkse publicaties, zoals de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk, een goed beeld van de beleidsprestaties en de opvolging van eerdere aanbevelingen. Wel is er op het niveau van de onderliggende deelthema's een concreter inzicht gekregen in de mate waarin de doelen van specifieke instrumenten zijn bereikt.

- Nieuw dit jaar is dat in de bijlage bij de brief aandacht is voor de besparingsvarianten die zijn uitgewerkt in de nieuwe Periodieke rapportages sinds 2025. Hiermee wordt invulling gegeven aan de uitwerking van de motie-

Van Eijk (kamerstuk 31865, nr. 295). Deze motie is aangenomen met 90 stemmen voor (GroenLinks-Pvda, PVV en andere partijen tegen). De motie vraagt om bij Periodieke Rapportages altijd ook opties voor 20% budgettaire besparing mee te nemen, en deze voor te leggen aan de Kamer zodat deze betrokken kunnen worden bij de begrotingsvoorbereiding.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	1 Opvolging in beeld: periodieke rapportages/evaluaties Ministerie BZK vanaf 2024	